

der regnes fra den skadevoldende handlingens ophør, jf. lovforslagets § 3. Udvalget foreslår derfor at ophæve § 16 i ikrafttrædelsesloven til straffeloven, hvorefter krav på erstatning eller anden godtgørelse for skade forvoldt ved en strafbar handling som udgangspunkt forældes 20 år efter det tidspunkt, hvor skadelidte er blevet i stand til at gøre sit krav gældende.

Udvalget har overvejet, om der i tilfælde, hvor strafspørgsmålet først afgøres efter udløbet af forældelsesfristen for erstatningskravet, er behov for en regel om udskydelse af forældelsesfristens udløb. En sådan ordning findes i Norge, Sverige og Finland, jf. betænkningens kapitel VII, afsnit 8.4, og følger for så vidt af reglen i 1908-lovens § 1, stk. 1, nr. 5, sammenholdt med § 16 i ikrafttrædelsesloven til straffeloven.

Erstatningskrav, der udspringer af strafbare forhold, vil i praksis ofte blive rettet mod staten som følge af reglerne i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, og for disse krav er det fristerne i offererstatningsloven og ikke de formueretlige forældelsesregler, der er afgørende for, hvor længe kravet kan gøres gældende. De skadelidtes behov for en særregel om udskydelse af forældelsesfristen er derfor ikke stort i praksis.

Offererstatningsloven omfatter imidlertid stort set kun personskadekrav, men f.eks. ikke erstatning som følge af bedrageri mv. Loven omfatter endvidere kun straffelovsovertrædelser og ikke overtrædelser af særlovgivning. Udvalget finder endvidere, at det generelt vil kunne virke stødende, hvis der på grund af forældelse ikke kan nedlægges påstand om erstatning eller godtgørelse under en straffesag. Det forhold, at skadelidtes erstatningskrav eventuelt kan søges dækket af staten, bør efter udvalgets opfattelse ikke være afgørende for, om der bør gælde en særlig regel om udskydelse af forældelsesfristen for så vidt angår kravet mod skadevolderen.

Udvalget finder på den baggrund, at der bør indføres en særregel om forældelsesfristen i tilfælde, hvor strafspørgsmålet først afgøres efter udløbet af den almindelige forældelsesfrist for erstatningskravet. Bestemmelsen bør efter udvalgets opfattelse gælde både for tilfælde, hvor erstatningskravet pådømmes under selve straffesagen, og tilfælde, hvor fordringen efterfølgende gøres gældende under et særskilt civil søgsmål. I det førstnævnte tilfælde foreslås det at udskyde forældelsesfristens udløb, mens der i det sidstnævnte tilfælde foreslås en tillægsfrist til at gøre kravet gældende. Det bør ifølge udvalget ikke være en betingelse for denne tillægsfrist, at erstatningskravet er gjort gældende under straffesagen. Tillægsfristen foreslås fastsat til 1 år efter endelig afgørelse i straffesagen, da

en frist af denne længde må antages at være tilstrækkelig til, at fordringshaveren kan nå at varetage sine interesser.

Der henvises i øvrigt til betænkningens kapitel VII, afsnit 8.5.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse med udvalgets lovudkast.

Der henvises til lovforslagets § 13 samt til § 10 i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forældelse af fordringer mv. (Ændringer som følge af en ny lov om forældelse af fordringer, ophævelse af købelovens reklamationsfrister ved visse køb mv.) vedrørende forslag til ophævelse af ikrafttrædelseslovens § 16 og de dertil hørende bemærkninger.

3.2.2.11. Ukendskab til skyldnerens opholdssted og andre hindringer for afbrydelse af forældelse

Udvalget finder, at der fortsat bør ske suspension/udskydelse af forældelsesfristens udløb ved utilregnelig uvidenhed om skyldnerens opholdssted, og at der herudover også er behov for en lovregel om suspension i tilfælde, hvor en fordringshaver på grund af hindringer, der ikke beror på den pågældendes egne forhold, er afskåret fra at afbryde forældelsen, jf. betænkningens kapitel VII, afsnit 9.4.

Som eksempel på en relevant hindring kan nævnes det tilfælde, at skattemyndighederne ikke kan gennemføre en retssag mod en skyldner, der er bosat i et andet land, fordi den fremmede domstol ikke vil foretage en prøvelse af de danske skattemyndigheders krav.

Udvalget foreslår, at der indføres en tillægsfrist for fordringshaveren i tilfælde, hvor denne er afskåret fra at afbryde forældelsen på grund af ukendskab til skyldnerens opholdssted eller på grund af en hindring, der ikke beror på den pågældendes egne forhold.

Efter udvalgets opfattelse bør reglen om en tillægsfrist ikke kun gælde i relation til den almindelige forældelsesfrist, men også i relation til særlige forældelsesfrister og tillægsfrister.

Udvalget foreslår en tillægsfrist på 1 år regnet fra det tidspunkt, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til skyldnerens opholdssted, henholdsvis 1 år efter hindringens ophør. Udvalget finder, at en tillægsfrist på 1 år må anses for tilstrækkelig til, at fordringshaveren kan nå at varetage sine interesser, og at en frist af denne længde samtidig stemmer overens med andre foreslåede tillægsfrister.

Efter udvalgets opfattelse bør der knyttes en absolut frist til bestemmelsen, således at der gælder en læng-